

Förenings- NYTT

Nr. 1 2023

Medlemsinformation från Autism Distrikt Göteborg

Svenny Kopp

Årsmöten

Sandra berättar

autism
Distrikt Göteborg

DISTRIKTSTYRELSE

Angelica Petras, ordförande.
Nina Timmerbacka, vice ordförande.
Lena Mellbratt Stenman, kassör.
Ledamöter: Anne Hamnebo, Petra
Dewrang, Linda Mathiasson.

ERSÄTTARE

Irma Lindström Kjellberg,
Karin Bengtsson.

ARBETSUTSKOTT

Angelica Petras, Nina Timmerbacka, Lena
Mellbratt Stenman. Anne Lönnermark,
personal, adjungerad.

REVISORER

Hans Rignell, föreningens revisor.
RSM Göteborg, huvudrevisor
Henrik Ehrenpohl, auktoriserad revisor.

VALBEREDNING

Ulla Adolfsson, sammankallande
ulla.adolfsson@autism.se
Annika Lindström.

REDAKTION

Angelica Petras, ansvarig utgivare.
Ingemar Hjort, redaktör.
Anne Lönnermark, Veronica Styrenius,
Ulla Adolfsson, Hans Rignell, Brigitte
Oxelqvist.

Autism Distrikt Göteborg
Lillatorpsgatan 10, 416 55 Göteborg

Telefon: 073 -822 30 03
E-post: goteborg@autism.se
Hemsida: www.autism.se/goteborg

Plusgiro: 66 97 58-5
Bankgiro: 5339-3500

Nummer 1 2023, Årgång 22
Föreningsnytt trycks i c:a 500 exemplar,
postas till c:a 330 och e-postas till c:a
950 mottagare.
C:a 100 exemplar delas ut till besökare i
samband med arrangemang.

**STÖD VÅR VERKSAMHET -
GE ETT BIDRAG!**

Innehåll:

FRAMSIDESBILD: VERONICA STYRENIUS....	I
Vårt årsmöte 23-03-22	3
Riks & representantskapsmöte.....	4-6
Valberedningen	7
Svenny Kopp hedersledamot	8-12
Anne, Ulla och Brigitte intervjuar	
Tjefjika	8
Reflektioner om flickprojektet	13
Brigitte Oxelqvist berättar	
Funktionsrätt Göteborg	14-15
Ida Hansson – ombudsman	
Boktipset	15
Rolf Holmberg: Det fina i Kråksången	
Jeansrumporna på Götabergsskolan ...	16-19
Sandra Petojevic berättar	
Världsautismdagen	20
Paula Tillis föreläsning	21
Anslagstavlan.....	22
Kansli-info	23
Aktiviteter/träffar	24
BAKGRUNDSBILD: ULLA ADOLFSSON.....	24

*Autism Distrikt Göteborg ansvarar inte för
insänt, ej beställt material. Redaktionen
förbehåller sig rätten att förkorta insänt
material.*

Årsmöte 22 mars 2023

Föreningens ordförande, Angelica Petras, öppnade årsmötet som sedan leddes av Ida Hansson som arbetar som ombudsman på Funktionsrätt Göteborg.

Cirka 25 personer deltog. Ett särskilt välkomnande fick Sten Lindholm som var föreningens första ordförande. Han berättade lite om hur det var när hans son var liten och varför de startade föreningen. Mötet hölls, precis som förra året, i rotundan och sen blev det samkväm med landgång i caféet.

Det blev inga förändringar i styrelsen. Så här ser styrelsen ut till nästa årsmöte:

- Angelica Petras, ordförande
- Nina Timmerbacka, vice ordförande, skolombud
- Lena Mellbratt Stenman, kassör
- Anne Hamnebo, ledamot, skolombud
- Petra Dewrang, ledamot, LSS-ombud
- Linda Mathiasson, ledamot, autismombud
- Irma Lindström Kjellberg, ersättare
- Karin Bengtsson, ersättare, autismombud

Riks- och representantskapsmöte 22-23 april

Från Autism Distrikt Göteborg åkte tre ombud till Stockholm: Karin Bengtsson, Linda Mathiasson och Ulla Adolfsson. Anne Lönnermark deltog i sin roll som del av förbundets valberedning.

Vid detta riksmöte var det endast fyllnadsval. Daniel Johansson från distrikt VG Söder blev invald som ersättare. Han är speciallärare och jobbar på BUP i Borås.

Efter riksmötet följde gruppdiskussioner och firande av förbundets 50 år.

Anna Thomsson från SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) var mötesordförande och berättade sen om SKR.

Arbetsgivarorganisation	Aktiv bevakare av medlemmarnas intressen	Valförälders kunskapsorganisation	Mötesplats
SKR är en medlems- och arbetsgivarorganisation för kommuner och regioner.	SKR påverkar regering, riksdag och EU genom att ge förslag på hur vi bäst utvecklar demokratin och valföräldrarnas i Sverige	Genom kunskap, råd och service stärker SKR medlemmarna i deras uppdrag att utveckla valföräldrarnas för alla medborgare.	SKR är en mötesplats för kommuner och regioner. Tillsammans utvecklar vi demokrati och valföräldrarnas behov, lokalt och regionalt i hela landet.
<ul style="list-style-type: none">• Teckna kollektivavtal• Partsgemensamma utvecklingsarbeten	<ul style="list-style-type: none">• Påverkansarbeter/ företrädare medlemmarna• Trafika överenskommelser• Nationell samverkan	<ul style="list-style-type: none">• Erbjuder utbildningar• Information, analys och statistik• Verksamhetsutveckling• Stöd och rådgivning	<ul style="list-style-type: none">• Nationell arena för kommun- och regionpolitik• Nätverk• Konferenser

Vi formar idéerna för välfärd och utveckling

Sveriges Kommuner och Regioner

Riks- och representantskapsmöte 22-23 april

Föreläsning om medkänsla

Christina Andersson, psykolog på Karolinska institutet i Stockholm höll ett föredrag om compassion och självmedkänsla. Compassion är medkänsla med andra. Utvecklar vi en genuin självmedkänsla så kommer vi också parallellt att utveckla medkänsla med andra.

Om vi inte fått så mycket trygghet som barn kan vi ta igen det som vuxna. Det är inte så lätt innan man har lärt sig hur man kan ge sig själv värme och vänlighet om man inte fått uppleva det. Ett steg på vägen kan vara att läsa Christina Anderssons bok *Compassioneffekten: Att utveckla självförtroende och inre trygghet*.

Christina berättade också något som har en jättepositiv effekt på hälsan: att ta 5 minuters förundranspromenad.

Under söndagen fick vi information från kansliet om förbundets kommunikation, engagemangsprojektet och den rapport om kommunala riktlinjer som förbundet har finansierat. Rapporten och lanseringswebbinariet finns på förbundets webbplats:

<https://www.autism.se/aktuellt/ny-studie-om-kommunala-riktlinjer-for-lss-insatser/>

Det går också att använda sökfunktionen och skriva ”kommunala riktlinjer”.

Lördag 23 april	Söndag 24 april
Från klockan 09:00 serveras kaffe	09:00 Representantskapet börjar
10:00 Välkommen, Camilla Rosenberg, förbundsordförande	09:05 Kansliet informerar
10:15 Riksmötet börjar	09:50 10 minuters paus med fika
12:30 Lunch	10:00 Överraskning – ny hedersledamot presenteras och håller anförande
13:30 Gruppdiskussioner	11:00 10 minuters paus
15:30 50-års mingel med kaffe och tårta	11:10 Erfarenhetsutbyte
16:00 Föreläsning Christina Andersson	12:45 Avslutande ord av förbundsordförande Camilla Rosenberg och styrelsen
17:00 Programmet avslutas	13:00 Lunch och därefter hemfärd
18:30 Möjlighet att umgås i hotellets lobby en stund innan middagen	
19:00 Middag	

Riks- och representantskapsmöte 22-23 april

Ny hedersledamot i förbundet

Läkaren Svenny Kopp tilldelades utmärkelsen “hedersledamot” i förbundet för sina pionjärinsatser inom forskning om autism hos flickor. Mycket av det vi nu vet om autism hos kvinnor har Svenny Kopp forskat fram.

Kopp höll ett anförande där hon berättade att undersökningsinstrumenten och diagnoskriterierna varit utvecklade efter hur diagnosen uppfattas hos pojkar. Det är schablonen pojkars utagerande och dominansbeteende som varit mall. Flickor och kvinnor har haft ett lägre symboliskt värde (Bordieu, 2001).

Flickorna som hon tog in i sina forskningsstudier hade sociala interaktionssvårigheter och inlärningsproblem. Forskningen visade att de hade det krångligt i skolan, på kamratnivå och på ADL-nivå, alltså i det dagliga livet. Den absoluta majoriteten hade förhållandevis dålig uppfattningsförmåga, exempelvis vid läsförståelse. Ängest, depression och ADHD var vanlig samsjuklighet. Hälften av flickorna upplevde social isolering vid 17-20 års ålder. Senare har det visat sig att tre fjärdedelar har kronisk smärta i vuxen ålder. De har lättare att finna en manlig partner än en kvinnlig vän.

Mer om Svenny Kopp finns att läsa på sidan 8.

Tjefika 19 december kl 18-20

Det pratas ofta om att tjejer med autism är annorlunda än män genom att många av oss får diagnosen senare i livet. Vi provar nu att bjuda in er tjejer/kvinnor i alla åldrar till en tjefika där vi pratar om det som är viktigt för oss. Om det blir att vi vill prata om olika saker utifrån ålder kan vi dela oss i två grupper men annars kan det vara berikande att bara få dela med sig av sina erfarenheter som rör en som kvinna med diagnos. Om man vill titta in endast en liten stund går det självklart bra.

Plats: Rotunda café, Lillatorpsgatan 10, Göteborg.

Målgrupp: Tjejer/kvinnor i alla åldrar med autism.

Anmälan senast 17 december. Vi bjuder på enkel fika.

Anmälan via e-post till: linda@lindam.se

Valberedningen

Till årsmötet den 20 mars 2024 har valberedningen i uppdrag att ta fram förslag på styrelse och revisorer. Vi i valberedningen har inlett vårt arbete och söker dig som är intresserad av att engagera dig. Den som är ledamot eller ersättare i styrelsen för Autism Distrikt Göteborg har möjlighet att aktivt arbeta med de frågor som föreningen arbetar med. Vår målsättning är att ta fram ett förslag till en styrelse med en bred erfarenhet och kompetens.

Är du intresserad? Hör i så fall av dig till valberedningen så får du veta mer och vi får möjlighet att intervjua dig.

Ulla Adolfsson, sammankallande
Annika Lindström

ulla.adolfsson@autism.se
namhee.lindstrom@gmail.com

Ulla Adolfsson är engagerad i föreningen sedan mitten av 90-talet. Hon har tidigare suttit i styrelsen och även varit anställd på föreningen. Nu är hon valberedare, med i redaktionsgruppen och håller i en del grupper. Ulla är numer pensionär och förälder till en vuxen man med autism och intellektuell funktionsnedsättning.

Annika Lindström är engagerad i föreningen sedan cirka 15 år tillbaka. Hon har tidigare suttit i styrelsen som ordförande och som ledamot. Nu är hon valberedare sedan några år och ledamot i förbundsstyrelsen. Annika arbetar på Antidiskrimineringsbyrån i väst och är förälder till en ung man med autism.

Svenny Kopp - ny hedersledamot i Autism Sverige

En vacker försommardag i slutet av maj får föreningen besök av Svenny Kopp. Hon är som alltid vänligt nyfiken och frågar om föreningen och undrar hur det fungerar i våra nya lokaler. När vi pratat en stund slår vi oss ner med varsin kopp kaffe och fortsätter prata om föreningen och om föreningens aktiviteter.

Svenny Kopp, som är specialist i barn- och ungdomspsykiatri och medicine doktor, utsågs till hedersledamot i Autism Sverige vid Riksmötet i april. Vi bad om en intervju och nu möter vi Svenny här i Göteborg och undrar hur det kom sig att Svenny började forska om flickor och autism? Vad tänker hon om hur det fungerar för flickor och kvinnor idag och vad tror hon om framtiden? Allt det där vill vi prata om.

Svenny berättar att hon alltid haft ett intresse för blommor och egentligen ville bli botaniker. Av olika skäl blev det inte så utan hon började läsa medicin och under 70-talet kom hon att arbeta inom vuxenpsykiatri. Svenny berättar att på den tiden var psykiatrin väldigt psykoanalytisk för att sedan ändras till att bli biologiskt inriktad. Idag kan hon se att psykiatrin åter har en psykodynamisk inriktning på vissa håll i landet.

Efter sin tid inom vuxenpsykiatrin arbetade Svenny som hudläkare innan hon började arbeta som barnläkare i Rinkeby. Så småningom flyttade hon

till Göteborg och började arbeta på det som kom att heta BNK, Barnneuropsykiatriska kliniken. Där arbetade hon tillsammans med Christopher Gillberg som också var den som lockade henne till Göteborg.

År 1999 publicerade Svenny och Christopher en artikel i Läkartidningen som handlade om en studie som utfördes på BUP-mottagningen Masthugget 1992-1996. Detta hade stor betydelse, vilket visade sig när fler flickor av de som sökte till BUP fick rätt diagnos. Kunskap och noggranna utredningar är avgörande. Artikeln gav dock ingen respons. Det fanns

Svenny Kopp - ny hedersledamot i Autism Sverige

inget intresse och artikeln tejs ihjäl, men studien hade betydelse för att Flickprojektet startades 1999. Christopher menade att man kan inte bara trycka, man måste ta reda på hur det egentligen förhåller sig och forska själv. Det var få flickor som utreddes för autism och få som fick diagnosen trots att de uppfyllde flera kriterier. Vad berodde det på att så få flickor fick diagnosen? Var det skillnad i hur sjukvården bemöter? Fanns det tillräcklig kunskap om hur autism ser ut hos flickor? Det ville Svenny veta mer om.

Flickprojektet pågick mellan åren 1999-2001 vid Göteborgs universitet och Drottning Silvias barn-och ungdomssjukhus. Syftet med projektet var att undersöka flickor i olika åldrar (3-18 år) med olika neuropsykiatriska svårigheter som t ex ADHD och autism. Projektet skedde i samarbete med Autism Sverige (då Riksföreningen Autism) och Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU) och fick ett finansiellt stöd av Allmänna arvsfonden.

Flickprojektet var välfinansierat och gav möjlighet till fina utredningar och inga patienter uteblev. Projektet gav mycket kunskap om flickor och kvinnor med autism och ADHD.

Kunskapen har inte nått ut tillräckligt och det är inte så många forskare som har hakat på och forskat vidare inom området vilket förvånar både oss och Svenny. Vi resonerar lite om vad som krävs och Svenny nämner att det fortfarande är betydligt enklare att lyckas inom forskningen om man har stöttning av en man och att det krävs ett engagemang som drivs av en känsla för rättvisa och att ha ett klassperspektiv. Detta gäller inte endast inom psykiatrin. Det är något som genomsyrar vårt samhälle. Vi har fortfarande en lång väg kvar innan det blir jämställt. Kvinnor är generellt mer utsatta.

Svenny nämner skolforskning som ett område där det har gått framåt lite mer, t ex Anna Öqvist (lektor i pedagogik vid avdelningen för pedagogik, språk och ämnesdidaktik, Luleå tekniska universitet) med avhandlingen "Skolvardagens genusdramaturgi" och Linda Hiltunen (sociolog och Biträdande lektor vid Linnéuniversitetet) med avhandlingen "Lagom perfekt – erfarenheter av ohälsa bland unga tjejer och killar"

Anna Öqvist: <https://www.ltu.se/staff/a/anoq-1.11577>

Linda Hiltunen: <https://lnu.se/personal/linda.hiltunen/>

Mer på nästa uppslag

Svenny Kopp - ny hedersledamot i Autism Sverige

Den uppföljningsstudie som nu har gjorts av Svenny Kopp, Karin Asztély, Christopher Gillberg med flera visar flera intressanta och skrämmande resultat.

90 av 100 kvinnor från Flickprojektet undersöktes 17-20 år efter den första utredningen 1999-2001.

ASD = Autism spectrum disorder vilket vi på svenska benämner autismspektrumtillsånd. I föreningen säger vi nu oftast endast autism.

Slutsatser (från Svennys presentation vid riksmötet i Stockholm 23 april 2023)

- Majoriteten av kvinnor diagnosticerade med ASD eller ADHD sedan 17-20 år tidigare uppfyller fortfarande någon av diagnoserna
- Få kvinnor var i remission, dvs utan funktionsnedsättning
- Nästan alla kvinnor med ASD hade också ADHD
- En övergång till ASD från ADHD efter 17-20 år var inte ovanligt
- Perceptuella svårigheter förekom hos majoriteten av kvinnor med ASD
- Flickor med ASD och/eller ADHD diagnosticerade i barndomen hade funktionsnedsättande problem i ung vuxenålder
- Kombinationen av både ASD + ADHD tycks leda till större svårigheter
- Kvinnor med dessa barndomsdiagnoser har i stor omfattning lägre utbildningsnivå, större behov av både ekonomisk som praktisk hjälp för sitt uppehälle
- De framkom en större risk för att bli utsatt för psykiskt och/eller fysiskt våld, oönskade graviditeter och sexuellt våld
- Kronisk smärta var ett stort problem för både kvinnor med ASD och ADHD i ung vuxenålder

Några siffror stack ut lite extra, tyckte vi alla. En av dessa var att 76,6 % hade kronisk smärta och då ska man ha i åtanke att det är unga kvinnor det handlar om. Åldern var mellan 19-37 år, medelålder 27,5 år. Vad som ligger bakom behövs mer forskning om.

Svenny Kopp - ny hedersledamot i Autism Sverige

Uppföljningsstudie (T2) av 90 kvinnor 17-20 år
efter första utredningen (T1) 1999-2001

Historia av övergrepp

Erfarenhet av övergrepp	ASD FSIQ \geq 80 N=26 (%)	ADHD FSIQ \geq 80 N=15 (%)	ASD vs. ADHD <i>p</i>	Kontrollgrupp N=49 (%)	ASD+ADHD vs Kontroll
Sexuella övergrepp	15 (58%)	7 (47%)	.495	22 (46%)	.408
våldtagen	12 (46%)	5 (33%)	.422	7 (14%)	.004***
Fysiskt misshandlad	13 (50%)	10 (67%)	.300	8 (17%)	<.001***
Psykiskt misshandlad	21 (81%)	14 (93%)	.273	16 (33%)	<.001***

Tabell. Ur Svennys presentation vid riksmötet 23 april.

Skrämmande läsning om den förhöjda risken för att bli utsatt för våld. Svenny reagerade också starkt på graden av våld som flera av kvinnorna vittnade om. Det var värre än vad de hade kunnat föreställa sig.

Under och efter samtalet framstår behovet av mer forskning som mycket angeläget, men även att föra ut den kunskap som redan finns och att fortsätta arbeta för ett med jämlikt samhälle. Flickor och kvinnor med autism blir fortfarande missförstådda, nonchalerade och illa behandlade.

Vad arbetar du med nu?

- Främst två artiklar som förhoppningsvis blir klara om ca ett år. Den ena tillsammans med Christopher Gillberg och handlar om samsjuklighet och den andra om skolsituationen tillsammans med Jakob Åberg.

Vad gör du när du inte forskar?

- Jag målar, är gärna ute i naturen, har en hund, läser.

Något som var nytt för oss var att

Svenny har haft konst utställd på Liljevalchs fem gånger.

Mer på nästa uppslag

Svenny Kopp - ny hedersledamot i Autism Sverige

[Mer läsning](#)

Vem söker barnpsykiatrisk öppenvård?

Fem års nybesök vid en barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning i Göteborg

Läkartidningen 1999; 96: 5071-6.

<https://lakartidningen.se/wp-content/uploads/OldPdfFiles/1999/20237.pdf>

Flickprojektet 1999-2001

Artikel:

Kopp, S., Berg-Kelly, K., & Gillberg, C. (2010). **Girls With Social and/or Attention Deficits: A Descriptive Study of 100 Clinic Attenders.**

Journal of Attention Disorders, 14(2), 167–181.

<https://doi.org/10.1177/1087054709332458>

Svennys doktorsavhandling:

Girls with Social and/or Attention Impairments (2010)

<https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/23134>

Uppföljningsstudie:

Kopp, S., Asztély, K. S., Landberg, S., Waern, M., Bergman, S., & Gillberg, C. (2023). **Girls With Social and/or Attention Deficit Re-Examined in Young Adulthood: Prospective Study of Diagnostic Stability, Daily Life Functioning and Social Situation.**

Journal of Attention Disorders, 27(8), 830–846.

<https://doi.org/10.1177/10870547231158751>

Asztély K, Kopp S, Gillberg C, Waern M, Bergman S. **Chronic Pain And Health-Related Quality Of Life In Women With Autism And/Or ADHD: A Prospective Longitudinal Study.**

J Pain Res. 2019;12:2925-2932

<https://doi.org/10.2147/JPR.S212422>

VI SOM TRÄFFADE SVENNY KOPP VAR ANNE, BRIGITTE OCH ULLA I REDAKTIONEN.

Reflektioner om flickprojektet

Mina tankar om min Aspergers syndrom kontra flickprojektet, av Svenny Kopp och professor Christopher Gillberg.

Jag har Aspergers syndrom. Fick diagnosen 2014. Jag möter ofta oförstående människor, som inte vill ta hänsyn till mig. Ibland blir jag illa behandlad. Folk tittar inte på mig och talar till mig. Jag blir ignorerad, vilket jag tycker är obehagligt osv.

Jag känner igen mig i flickprojektet. Har också kronisk smärta i käken, benen och fötterna. Jag utredds på min vårdcentral för detta. Min läkare vet inte varför jag har kronisk smärta.

Jag känner också igen mig i flickprojektet, att jag hade låg utbildning när jag var 19-37 år. 7- årig skola fram till jag var ca 36 år. När jag var ca 36 år började jag läsa in kärnämnen engelska, matematik, svenska. Jag läste även religion och samhällskunskap. Jag var färdig med kärnämnen och religion och samhällskunskap, när jag var ca 37 år. Därefter började jag på lärarprogrammet på Göteborgs universitet.

BRIGITTE OXELQVIST
FIL KAND I SPECIALPEDAGOGIK
MED INRIKTNING PÅ FLICKOR
MED ASPERGERS SYNDROM/
HÖGFUNGERANDE AUTISM OCH
AD/HD.
ÄR ÄVEN FÖRFATTARE TILL
BOKEN OM FLICKOR MED
ASPERGERS SYNDROM OCH
AD/HD.

Ida Hansson - ombudsman på Funktionsrätt Göteborg

1 Vem är du?

Jag heter Ida Hansson och jobbar som vikarierande ombudsman på Funktionsrätt Göteborg. Jag kommer från Malmö men har inte varit särskilt lojal till min hemstad då jag flyttat runt mycket. Jag är barndomshörselskadad och fullt teckenspråkig, och mitt persontecken är samma som tecknet för ”blomma.” På fritiden är jag engagerad i föreningen Unga Hörselskadade och därigenom i en del andra ungdomsorganisationer också. När det finns tid över tycker jag om att läsa, sy eller virka, och resa och utforska nya platser.

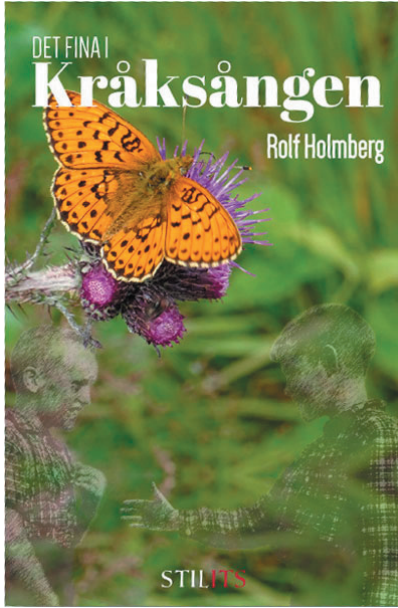
2 Vad gör en ombudsman?

En ombudsman har i uppdrag att representera en annan person i olika sammanhang. För mig som ombudsman på Funktionsrätt Göteborg betyder det att jag ska representera våra medlemsföreningar och bevaka deras intressen. I praktiken handlar det om att jag följer politiken i staden och försöker sprida den informationen, exempelvis genom nyhetsbrevet, att jag driver våra frågor i de råd, referensgrupper och andra möten som Funktionsrätt blir inbjudna till, och att jag förmedlar kontakt till våra medlemsföreningar när frågor kommer in till oss. Under våren har jag också arrangerat en föreläsningsserie om aktuella ämnen som alla våra medlemmar är välkomna till (och icke-medlemmar!) och tillsammans med en kollega har vi startat igång podden Funktionsrätt och slätt som diskuterar olika ämnen inom funktionsrättsrörelsen.

3 Vilka frågor brinner du för?

Mitt föreningsengagemang startade i ungdomsrörelsen så mitt hjärta klappar lite extra för ungdomsfunkisorganisationerna, att barn och unga

Mer på nästa sida

Rolf Holmberg: Det fina i Kråksången

En berättelse om Love med autistiska drag som man får följa från fjorton år till vuxen ålder. Hans udda egenskaper beskrivs på ett positivt sätt och ofta med humor. Hans signum är våga, kämpa, vinna. Kommunikation är ett mysterium, hur man ska vara för att förstå varandra. Vad betyder uttryck som "lätta på trycket", "kedjerökare", "att ha sommarlovet framför sig"? Han har sin ORO som stökar runt i kroppen och som han successivt kan bemästra.

Love träffar Peet som är i samma ålder och de finner varandra utifrån att de båda lärt sig livets hårda villkor. Det som förenar pojkar är varm vänskap,

begåvning och acceptans.

Efter gymnasiet praktiserar Love på ett äldreboende där han sätter snurr på verksamheten med fina idéer som uppskattas av de boende. Han växer för varje dag utan att bli värderad och han ser på de äldre som att han studerar livet.

Love upplever att han krigar. Han möter ondska, hot men också förälskelse och kärlek och människor som precis som han, söker och kämpar.

Fantastiskt att följa Love som kan få sina udda egenskaper att bli till något positivt.

ISBN: 9789188657237
LINNEFORS FÖRLAG / STILITS 2021

ska kunna komma till tals. Det sträcker sig egentligen till hela rörelsen – vi är själva experter på våra liv och våra behov och vår expertis behöver tas till vara av beslutsfattarna. Jag vill att funktionsrättsperspektiven ska finnas med i alla beslutsprocesser på alla arenor, för att på så vis skapa ett samhälle som är inkluderande och tillgängligt för alla.

ULLA ADOLFSSON STÄLLDE FRÅGORNA OCH IDA SVARADE SKRIFTLIGT.

Jeansrumporna på Götabergsskolan

Jag gick i låg- och mellanstadiet 1976-1982 i Spinettsskolan som var en särskola, men 10 november 1977 när jag gick i 2:a klass började jag gå i Götabergsskolan som var en Montessoriskola, för att höstterminen 1978 återvända till Spinettsskolan, eftersom grupparbeten inte funkade för mig. Elevassistenten Mia som började samtidigt som mig hjälpte mig att föra dagbok, därför finns en hel del bevarat från novemberdagarna på Götabergsskolan. Fredag 2 december 1977 ersattes hon av Marita och då upphör dagboksanteckningarna. Jag tyckte mycket om både Mia och Marita, och de gav mig stor hjälp under min skolgång.

Torsdagen den 10 november hade jag Lena som lärarinna medan klasskamraten Ylva hjälpte mig med skorna, då man skulle ha tofflor på sig som var placerade i ett väggställ. Mia åt leverstuvning i bamba medan jag åt tjockpannkaka med sylt. I klassrummet tog jag fram en bok och slog upp sidan om det antika Grekland, mitt specialintresse. Sedan hämtade jag en metallcirkel ur en trälåda med geometriska former. På cirkeln tejpade jag fast en rund pappersbit där jag hade ritat en spiral och gjorde därmed en fin snurra då cirkeln med lätthet kunde rotera på sin metallknopp. Därefter hade vi matte men jag kunde inte låta bli att pillra mina kamrater i stjärten. Mia undrade varför jag gjorde det och jag svarade med att byxorna var så mjuka och sköna. Mia sa då att vi skulle sy en mjuk och skön byxform istället, men jag fick inte göra det med en gång eftersom det var lektionstid. Då blev jag arg på Mia och ville bita henne, men Mia föreslog att vi istället för att bitas och nypas och mumla skulle lyssna och prata med varandra. Det gick uppenbarligen bra, för efteråt läste vi i en geografibok och tog fram jordgloben.

Från fredagen 11 november finns inga anteckningar, för då hade Mia semester. Detta illustrerade jag med att rita en buss och ett flygplan, eftersom jag inte visste ifall Mia skulle resa i Sverige eller utomlands. Då jag i stort sett alltid reste till mina släktingar i Ungern och Jugoslavien, eller till moster Juli i Södertälje, med mamma när jag hade semester tyckte jag att det var självklart att även Mia reste, om så bara för en helg. Förmodligen behövde hon en semesterdag endast för t.ex. en begravning eller ett tandläkarbesök.

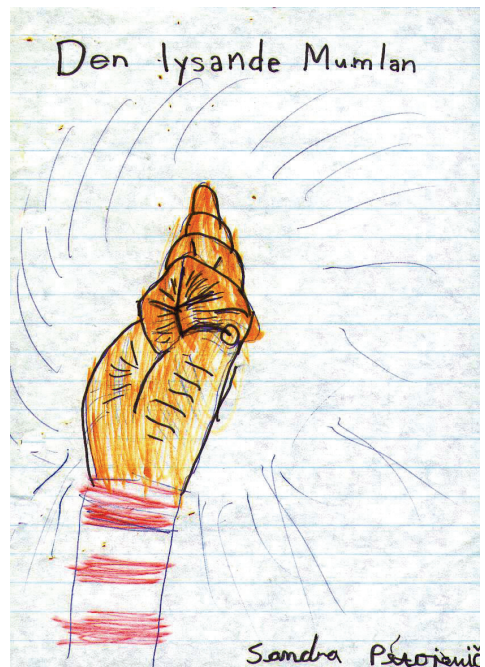
Jeansrumporna på Götabergsskolan

Måndagen den 14 november läste jag och Mia om bränder i Rabén & Sjögrens "Veta mera"-serie, därefter satt vi och räknade vi ända fram till bamba. Där serverades en ny sorts gräddvit soppa där gröna ärtor guppade omkring, och jag vägrade förstås att smaka då det var något helt obekant. Men tack och lov var Mia benhård och tyckte att jag skulle smaka lite i alla fall, och uppenbarligen var soppan god för sedan rapade jag efter maten och pillade några kamrater och lärare i stjärten. Mia undrade varför jag gjorde det och jag svarade att det var roligt. Mia var förstas inte nöjd med svaret och undrade varför det var roligt. Jag svarade med att byxorna var sköna och släta, och att jag tyckte om rumpor. Vad jag inte lyckades få fram var att det var så mjukt och lent att känna de varma jeansveckan med pekfingret. Att någonting var roligt betydde egentligen att någonting var trevligt, inte bara skojigt; jag hade svårt med ordvalet på den tiden. Och rapen visade att jag var mycket nöjd med maten.

Tisdagen den 15 november hade vi gymnastik och kastade, sparkade och studsade diverse bollar, för att därefter sätta oss i en ring. En elev sprang ett drygt varv runt ringen med ett hopknutet kort rep och la den i ryggen på en annan elev som i sin tur tog repet och sprang runt ringen för att lägga den i ryggen på nästa elev. Efter ett antal turer var lektionen slut och jag blev jättearg och ledsen för att jag inte fått springa runt med repet. Mia har ritat en jättestor spiral som visar hur mycket jag skrek, men hon skrev även att jag varken fes eller rapade, men däremot grät. Inte konstigt att jag varken rapade eller fes. Jag hade ju inte ätit något!

Så på eftermiddagen gjorde Mia och jag en undersökning: Vad gör vi när människor är dumma mot oss och vi känner att vi måste försvara

Mer på nästa uppslag

Jeansrumporna på Götabergsskolan

oss. Jag ritade en stor spiral och skrev att jag fiser och rapar och tar fram mumlan – eftersom jag visste att det var det som provocerade mest. Mia ritade en lika stor spiral och skrev att hon höjer rösten och kunde slå näven i bordet och att hon pratar mycket. Hon skrev även att hon försöker tänka efter och förstå varför folk blir arga på henne, men att hon ibland nyp och säger till folk att sluta. Lärarinnan Birgitta ritade en lika stor spiral och skrev att hon höjer rösten och spottar. Pappret följde med mig till fritids på Björkhöjdsгатans dagis, och jag lät fritidspedagogen Dag fylla i resten av pappret. Han ritade en mindre spiral och skrev att även han höjer rösten och skriker, men att han ibland bara blir ledsen. Och när han blir arg på ett barn håller han fast barnet och försöker prata, inte skrika – därav den mindre, mjukare spiralen.

Efter gympan hade vi matte och sedan fick jag hjälp av klasskamraterna Emma och Gunnela när jag placerade ut märken där vokalerna fanns i olika ord. Sedan åt Mia och jag i bamba och där sa Mia till mig att inte hålla på med mumlan vid bordet, samt att ha gaffeln i vänster hand samt kniven i höger, vilket jag tyckte var svårt. Med hjälp av en spegel därhemma lärde jag mig att äta med kniv och gaffel på ett snyggt sätt, då jag samtidigt kunde se hur mamma åt. Och så fick jag alltså inte se på mumlan, än mindre bita på den, men bitandet var något jag hade lovat att sluta upp med. Hur jag slutade bita på mumlan kan ni läsa om i Brigitte Oxelqvists bok om flickor med Aspergers syndrom.

Mia hade alltså uppmanat mig att inte titta på mumlan som hade ett varmt, veckomgivet hål av samma sort som bildades på den tidens tajta jeansrumpor; fullständigt oemotståndligt, jag kunde inte låta bli att stoppa in fingret däri! Så det var ingen ekivok gest, utan det var för att upplevelsen av de mjuka vecken gav mig trygghet och lugn.

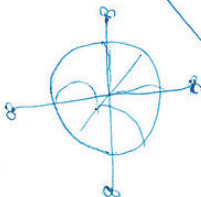
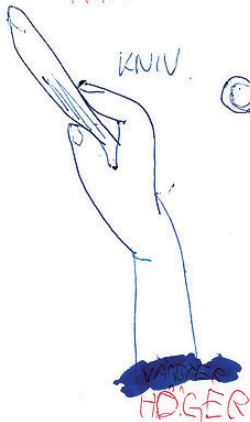
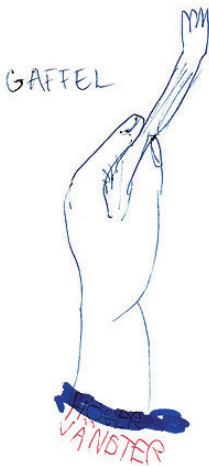
När jag i dag ser på alla mina mjuka bollar av sjaletter som prydligt står uppradade med hålet framåt, så inser jag att mumlan aldrig dog ut. Bollarna ersatte mumlan under 1990-talet och under hösten 1977 var det alltså jeansrumporna som ersatte mumlan. Ju mer jag försökte låta bli att titta på mumlan, desto mer pillade jag folk i stjärten. Å andra sidan lät Marita mig att få se på mumlan och även rita av den, vilket gjorde att jag från början av december 1977 helt struntade i jeansrumporna.

TEXT OCH BILD: SANDRA PETOJEVIC

Jeansrumporna på Götabergsskolan

NOVEMBER
TISDAG
11/15

GAFFELN OCH
MUMMLAN

JAG TYCKER DET ÄR
VIKTIGT ATT SANDRA
FORTSÄTTER LÄRA
SIC ATT ÄTA
UTAN MUMMLOR.
I STÄLLET TAR
GAFFEL OCH KNIV
I RÄTT HAND.

Världsautismdagen 2 april

Den 2 april hade IFK Göteborg sin första allsvenska hemmamatch för säsongen. De bjöd då in föreningen till Gamla Ullevi för att uppmärksamma autism och vår förening.

Inför matchen gjordes en intervju med vår styrelseledamot Linda Mathiasson som finns att läsa på IFK Göteborgs webbplats:

<https://ifkgoteborg.se/nyheter/ifk-i-samhallet/2023/autism-distrikt-goteborg-gastar-premiaren/>

Innan det var dags att sätta sig på läktaren och se matchen hade vi ett informationsbord på evenemangsområdet.

Bordet bemannades av Karin Bengtsson, Ulla Adolfsson och Anne Lönnemark. Till höger på fotot, som är taget av Fredrik Aremyr, syns också IFK Göteborgs hållbarhetschef Elisabeth Anderton.

Före matchstart och i pausen visades vår logga och budskapet ”Kan autism behandlas? Ja! Med förståelse och respekt.” på storbildsskärmen och speakern hälsade oss välkomna.

Paula Tillis föreläsning 30 oktober

Paula Tilli föreläste hos oss den 30 oktober om hur det är att leva med autism ur ett inifrånperspektiv.

Paula fick diagnoserna Aspergers syndrom och ADD i vuxen ålder och hon har gått den tvååriga informatörsutbildningen om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar på Ågesta Folkhögskola. Hon har skrivit böckerna *På ett annat sätt* och *Att vara vuxen med Aspergers syndrom – Om identitet, relationer och vardagen*.

Boken *På ett annat sätt* är tyvärr slutsåld, men finns att låna på bibliotek.

Ca 60-70 personer fick lyssna på Paulas erfarenheter och kloka tankar. Hon beskriver dagen då hon fick sin diagnos som en stor dag. Det är nu 20 år sedan.

Paula pratade bland annat om vikten av att anpassa kraven. Att utsättas för alltför många utmaningar kan leda till psykisk ohälsa. Ofta kan det vara svårt att se utanpå hur någon mår. Vi måste lyssna!

Hon problematiserade begrepp som självständighet, inkludering och delaktighet. Det måste vara frivilligt. Tillgänglighet kan vara att få slippa att vara med. Vi behöver också bli bättre på att ta vara på styrkor och värdesätta olika sätt att vara.

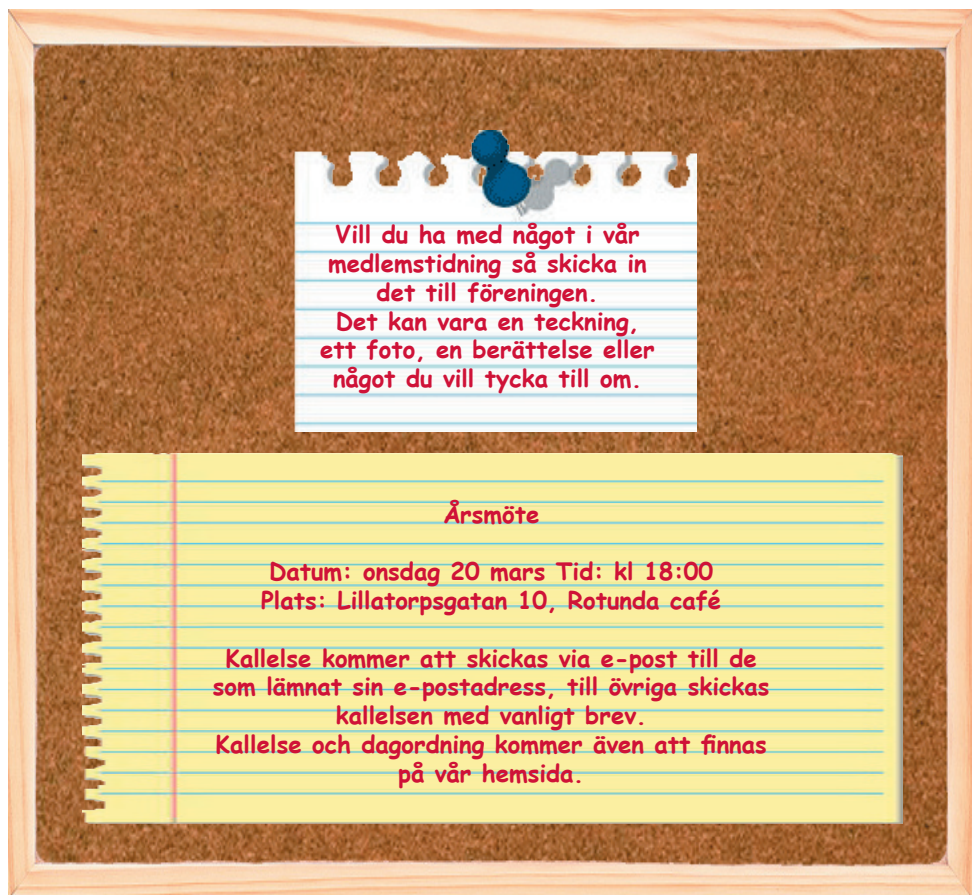
Kika gärna på Paulas hemsida:
<https://paulatilli.se/>

Hon har bland annat en blogg där hon också svarar på frågor.

TEXT: ANNE LÖNNERMARK

BILD: PAULA TILLI

Vill du ha med något i vår medlemstidning så skicka in det till föreningen.

Det kan vara en teckning, ett foto, en berättelse eller något du vill tycka till om.

Årsmöte

Datum: onsdag 20 mars Tid: kl 18:00
Plats: Lillatorpsgratan 10, Rotunda café

Kallelse kommer att skickas via e-post till de som lämnat sin e-postadress, till övriga skickas kallelsen med vanligt brev.

Kallelse och dagordning kommer även att finnas på vår hemsida.

BingoLotto!

Varje söndag i TV4. Pris: 50 kr/enkellott, 100 kr/dubbellott. Om du prenumererar på BingoLotto kan du välja att stödja Autism Distrikt Göteborg.

Folkspels Allmänna Villkor För Prenumeration Och Spel hittar du på: Folkspel i Sverige AB och www.bingolotto.se Kontakt Folkspel, telefon: 0771-440 440

På kansliet arbetar Anne Lönnermark, verksamhetsledare (100 %) och Veronica Styrenius, administratör (50%).

Telefon: 073 -822 30 03

Om ingen svarar så tala gärna in ett meddelande och kom ihåg att lämna ert telefonnummer. Vi kontakter er så snart vi har möjlighet.

Autism Distrikt Göteborg
Lillatorpsgatan 10
416 55 Göteborg

E-post: goteborg@autism.se
Hemsida: www.autism.se/goteborg
Plusgiro: 66 97 58-5
Bankgiro: 5339-3500

Ni hittar oss också på Facebook,
vi har en grupp och en gillasida som båda heter:
”Autism Distrikt
Göteborg”

FOTO: PRIVAT

FOTO: TURID OOM

Kansliet har julstängt
från och med den 22 december
till och med den 7 januari.
Vi öppnar igen den 8 januari.

För er som vill ha information
från föreningen via e-post,
maila er e-postadress till
goteborg@autism.se

Föreningens grupper och aktiviteter

Lekträffar

För barn upp till 7 år

CaféAsp

För medlemmar med autism/
Asperger och anhöriga.

Unga Vuxna

För medlemmar med autism/
Asperger mellan 18-25 år.

Vuxna 26 – 40 år

För medlemmar med autism/
Asperger i åldern 26 – 40 år.

40 plus

Träffar för er som har autism/
Asperger och är 40 år eller äldre.

Föräldragrupp, små barn

För föräldrar till barn upp till 7 år.

Föräldragrupp, 7 – 14 år

För föräldrar till barn i åldern 7-14
år.

Föräldragrupp, vuxna barn

För föräldrar till vuxna barn.

Grupp för mor- och farföräldrar

För dig som har barnbarn.

Anmälan kan göras per e-post eller telefon. På föreningens hemsida kan ni läsa mer. Där finns information om datum, lokal, förändringar och om det är fullsatt eller inställt.

Autism Distrikt Göteborg

Lillatorpsgatan 10 • 416 55 GÖTEBORG

Telefon: 073 - 822 30 03 • E-post: goteborg@autism.se

www.autism.se/goteborg